

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/14/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312215187
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8312215187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Zlato Simkovej a JUDr. Gabriely Világiovej v právnej veci maloletého E. F., nar. XX.XX.XXXX, maloletého J. F., nar. XX.XX.XXXX, maloletej E. F., nar. XX.XX.XXXX a maloletej I. E. F., nar. XX.XX.XXXX, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti otca E. F., bytom H. B. XXX/X, F. B. XXXX/X, H. X, M. S., o návrhu matky E. P., bytom K. XXX, o zvýšenie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 15P/385/2012-32 zo dňa 18.01.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o v r d z u j e rozsudok okrem výroku, ktorým v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Humennom sp. zn. 22C/114/2010-70 zo dňa 18.04.2011 tak, že zvýšil výživné pre maloletého E. zo strany otca zo sumy 25,38 Eur na sumu 100 Eur, na maloletého J. zo sumy 25,38 Eur na sumu 80 Eur mesačne a na maloletého E. zo sumy 25,38 Eur na sumu 70 Eur mesačne a zmenil ďalej rozsudok Okresného súdu v Humennom sp. zn. 15P/252/2011-22 zo dňa 10.01.2012 tak, že zvýšil výživné pre maloletú I. E. zo sumy 30 % zo sumy životného minima na sumu 50 Eur mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že matka maloletých detí žiadala o zvýšenie výživného zo sumy 25,38 Eur na sumu 120 Eur na každé dieťa z dôvodu, že sa zvýšili výdavky na deti od rozvodu manželstva. Ona sama je na invalidnom dôchodku a z tak nízkeho výživného nie je schopná užiť štyri maloleté deti.

Prvostupňový súd zistil, že naposledy bolo určené výživné na maloleté deti J., E. a E. rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 22C/114/2010 z 18.04.2011 v súvislosti s rozvodom manželstva rodičov maloletých detí s tým, že otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu po 25,38 Eur mesačne. Otec maloletých detí je otcom aj maloletej I. E. F., kde rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 15P/252/2011 zo dňa 10.01.2012 bolo rozhodnuté o povinnosti odporcu prispievať na maloletú I. E. po 30 % zo sumy životného minima. Otec maloletých detí pracuje vo Fakultnej nemocnici Kráľovské vinohrady H. XX a jeho priemerný mesačný príjem je 19.547 Kč. Náklady na bývanie otca predstavujú 2.666 Kč. Navyac platí výživné na dve dospelé deti.

Matka maloletých detí je invalidnou dôchodkyňou, poberá invalidný dôchodok 225,28 Eur a prídavky na štyri maloleté deti vo výške 90 Eur mesačne. Maloleté deti majú výdavky primerané veku, pričom najstarší E. má 10 rokov je piatakom na základnej škole, J. je o dva roky mladší a je tretiakom základnej školy a E. má 6 rokov a nastúpil do 1. ročníka základnej školy. Najmladšia I. E. mala v čase rozhodovania prvostupňového súdu 16 mesiacov.

Takto stanovené výživné prvostupňový súd považoval za opodstatnené s poukazom na vek maloletých detí a na schopnosti a možnosti a majetkové pomery otca. Prvostupňový súd zohľadnil, že otec maloletých detí je zamestnaný v H., kde sú výhodnejšie podmienky na získanie práce a jej ohodnotenie. Otec maloletých detí by mal v tejto situácii pri šiestich deťoch vynaložiť maximálne úsilie smerujúce k tomu, aby svoje deti dokázal užiť. Prvostupňový súd zistil, že otec má také výdavky, ktoré nemajú prednosť pred výdavkami na výživu a skonštatoval, že výživné na maloleté dieťa by malo mať vždy prednosť pred ostatnými výdavkami výživou povinného rodiča. Pokiaľ má povinný rodič prostriedky na platenie duchovnej školy, musí mať tieto prostriedky aj na platenie adekvátneho výživného pre svoje deti.

O maloleté deti sa stará matka a náklady na ich potreby rastú. Výdavky na maloleté deti stúpili najmä v súvislosti s ich ošatením, obuvou, školskými potrebami, stravovaním, na týchto nákladoch sa musí podieľať aj otec. Prvostupňový súd preto dospel k záveru, že stanovená výška výživného zodpovedá zákonným kritériám. Prvostupňový súd nepriznal matke nárok na určenie výživného od 15.10.2012 vzhľadom na to, aby otcovi nevznikol nedoplatok na výživnom, pričom pokiaľ sa týka výšky výživného, matka čiastočne disponovala so žalobou a súhlasila s určením výživného tak, ako to bolo určené prvostupňovým rozhodnutím.

Prvostupňový súd na daný právny vzťah aplikoval ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 24 ods. 3 Zákona o rodine a následne § 62 Zákona o rodine, § 75, § 78 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletých detí. Namietal rozhodnutie prvostupňového súdu o zvýšení výživného, keď uviedol, že v súčasnosti jeho príjem predstavuje 15.000 Kč, pretože od 01.01.2013 mu bol znížený plat o 6,5 %. Zo svojho príjmu platí doplatok za ubytovanie vo výške 2.790 Kč mesačne, pričom 2.240 Kč mu zrážajú z platu, teda celkovo za ubytovanie platí 5.000 Kč. Ďalej platí výživné na H. a E. F. do E. vo výške 130 Eur mesačne, 30 - 40 Eur platí pôžičky, ktoré vznikli počas trvania manželstva, cestovné do práce 670 Kč mesačne, za duchovnú školu 1.000 Kč mesačne a stravu mimo obedov, ktoré mu strhávajú z výplaty uhrádza vo výške 2.500 až 3.000 Kč. Navyše, platí ešte výživné na maloleté deti, ktoré sú predmetom tohto konania. Zvyšok spotrebuje na toaletné potreby, lieky, pranie. Namietal, že matka maloletých detí je vydatá a jej manžel prispieva na spoločnú domácnosť, čo sa musí zohľadniť. Nie je pravdou, že by si neplnil vyživovaciu povinnosť voči starším deťom.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých detí, ktorá uviedla, že s odvolaním nesúhlasí. Životná úroveň maloletých detí musí byť aspoň trochu na úrovni rodiča. Namietala, že otec prispieva mesačne 1.000 Kč do sekty, tieto peniaze by deťom vystačili na obedy v škole. Deti potrebujú jesť, pomôcky do školy, oblečenie, lieky a ostatné pomôcky k životu, ako napr. počítač, ktorý doposiaľ nemajú, lebo im ho nemá za čo kúpiť. Ak chce mať otec maloletých detí normálny život, je potrebné, aby si našiel ešte jedno zamestnanie, aby mohol platiť výživné na všetky deti. Na dve staršie deti z prvého manželstva platí otec 130 Eur, preto matka nevidí dôvod, prečo na štyri deti z druhého manželstva by mal platiť len 110 Eur. Spolu s deťmi býva u svojich rodičov, nemá žiaden byt, okrem rodičov tam žije aj chorý brat. Suma 27,50 Eur na jedno dieťa nie je dostačujúca. Jej súčasný manžel žije u svojich rodičov, pretože sú starí a musí sa on nich postarať. Je na polovičnom invalidnom dôchodku. Preto žiadala určiť výživné na všetky štyri deti tak, ako to uviedol prvostupňový súd.

Kolízna opatrovníčka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca potvrdila skutkový stav zistený prvostupňovým súdom a žiadala rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne. Poukázala na pomery maloletých detí ako aj na možnosti a schopnosti otca a jeho výdavky.

Odvolačný súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. Vo veci nariadil verejné vyhlásenie rozhodnutia, pričom termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu dňa 17.05.2013.

Odvolačný súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, s týmto rozhodnutím sa v plnom rozsahu stotožňuje, a preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine platí, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Prvostupňový súd správne zistil, že posledná úprava výživného vo vzťahu k maloletému E., J. a E. F. bola rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 22C/114/2010-70, ktorý sa stal právoplatným v júni 2011. Na základe tohto rozsudku boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný na každé dieťa prispievať mesačne sumou 25,38 Eur. V tom čase bolo zistené, že matka maloletých detí je odkázaná na pomoc svojich rodičov, je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 214 Eur a prídavkov na deti z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom. Odporca už v tom čase sa dlhodobo zdržoval v M. republike. Jeho príjem vo februári 2011 predstavoval 16.000 Kč. Vzhľadom na vek maloletých detí považoval prvostupňový súd aj s poukazom na návrh kolíznej opatrovníčky minimálne výživné za primerané potrebám maloletých detí.

Po rozvode manželstva sa narodila účastníkom konania ešte maloletá dcéra I. E. F., kde rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 15P/252/2011-20 zo dňa 10.01.2012, ktorý sa stal právoplatným vo februári 2012 bolo rozhodnuté o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej I. E. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima.

V tom čase prvostupňový súd vychádzal z pomerov účastníkov konania a najmä z návrhu matky maloletého dieťaťa a súhlasu otca maloletého dieťaťa.

Od rozhodnutí súdov o určení výživného na všetky štyri maloleté deti do súčasnej doby prešlo určité časové obdobie, pomery maloletých detí sa zmenili. Ako to vyplýva z rozhodnutia prvostupňového súdu, deti v súčasnej dobe navštevujú základnú školu až na maloletú I. E., ktorá je v osobnej starostlivosti matky, ktorá je na invalidnom dôchodku. Náklady na výživu, výchovu a potreby maloletých detí sa zvýšili nielen vekom, ale aj rozsahom ich záujmov. Z príjmu matky maloletých detí nie je možné pokryť všetky potreby nielen troch starších synov, ani maloletej I. E., preto prvostupňový súd s poukazom na možnosti a schopnosti oboch rodičov zvýšil výživné u každého dieťaťa primerane veku a potrebám. Prvostupňový súd správne posúdil, keď zohľadnil výdavky otca maloletých detí, ktoré nie sú prednostnými výdavkami vo vzťahu k povinnosti platiť výživné na maloleté deti.

Odvolačný súd navyiac, vzhľadom na odvolacie námietky otca maloletých detí musí uviesť, že prvostupňový súd správne už aj vzhľadom na skúsenosti stanovil približné potreby maloletých detí na prvom stupni základnej školy a maloletého dieťaťa v predškolskom veku. Prvostupňový súd zohľadnil pri stanovení

výživného nielen potrebnú výživu vo vlastnom zmysle slova, ako súm na uspokojenie stravy maloletých detí, ale zohľadnil aj potreby v súvislosti s uspokojením hmotných potrieb maloletých detí, akými sú napr. šatstvo, obuv, hygienické pomôcky a prostriedky dôležité pre úspešný vývoj dieťaťa, na rozširovanie a prehĺbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub a prípravy na budúce povolanie, na potrebu realizovať sa v oblasti kultúry, športu a rekreácie. U každého dieťaťa mieru týchto potrieb prvostupňový súd správne odstupňoval, vzhľadom na vek každého dieťaťa.

Prvostupňový súd pri určení výživného zohľadnil reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov a prihliadol najmä na objektívne okolnosti pracovných príležitostí v mieste, kde sa zdržiava otec maloletých detí. Taktiež prihliadol aj na to, že otec maloletých detí má aj iné výdavky, ktoré by nebolo nutné vynakladať v záujme zabezpečenia potrieb svojich maloletých detí. V tejto súvislosti aj odvolací súd je toho názoru, že niektoré výdavky otca maloletých detí, vzhľadom na počet vyživovacích povinností, ale aj vzhľadom na jeho príjem sú v tomto prípade nadštandardné, keď napr. za ubytovanie okrem bežnej taxi 2.240 Kč, ktorá mu je zrážaná z platu, dopláca si sumu 2.790 Kč za druhé lôžko v izbe, za duchovnú školu otec platí mesačne 1.000 Kč, ktorá suma nepredstavuje nevyhnutné výdavky na strane otca. Tento výdavok by bol objektívny, pokiaľ si otec zvyšoval svoju kvalifikáciu za účelom zvýšenia príjmu. Túto skutočnosť však nepreukázal a nie je dôvod, aby vzhľadom na jeho finančnú situáciu a potreby detí mesačne uhrádzal za duchovné vzdelávanie takúto finančnú čiastku.

Otec maloletých detí nepreukázal žiaden doklad svedčiaci o tom, že uhradza sumu 30 - 40 Eur mesačne z titulu pôžičiek, ktoré mal počas trvania manželstva s matkou maloletých detí. Nie je namieste, aby v súvislosti s vyživovacou povinnosťou otca maloletých detí tento poukazoval na to, že je povinnosťou aj súčasného manžela matky prispievať na maloleté deti, resp. do spoločnej domácnosti, keď plnenie výživného je zákonná povinnosť rodičov, nie osôb žijúcich v spoločnej domácnosti s matkou maloletých detí.

Je potrebné tak, ako to naznačil už aj prvostupňový súd, zohľadniť najmä to, že matka sa o maloleté deti osobne stará, táto práca a osobná starostlivosť, ktorú matka vynakladá na deti tvorí materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku, minimálne príspevku druhého rodiča, teda otca maloletých detí. Otec maloletých detí osobnou starostlivosťou k zvyšovaniu štandardu životnej úrovne maloletých detí neprispieva, na výchove deti osobne sa nezúčastňuje, preto je potrebné aj túto jeho činnosť kompenzovať minimálne vo finančnom vyjadrení.

Všetky tieto skutočnosti viedli odvolací súd k tomu, že rozsudok súdu prvého stupňa je správny, a preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v napadnutej časti, teda v časti vo výroku o zvýšení výživného potvrdil.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. s použitím ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.